

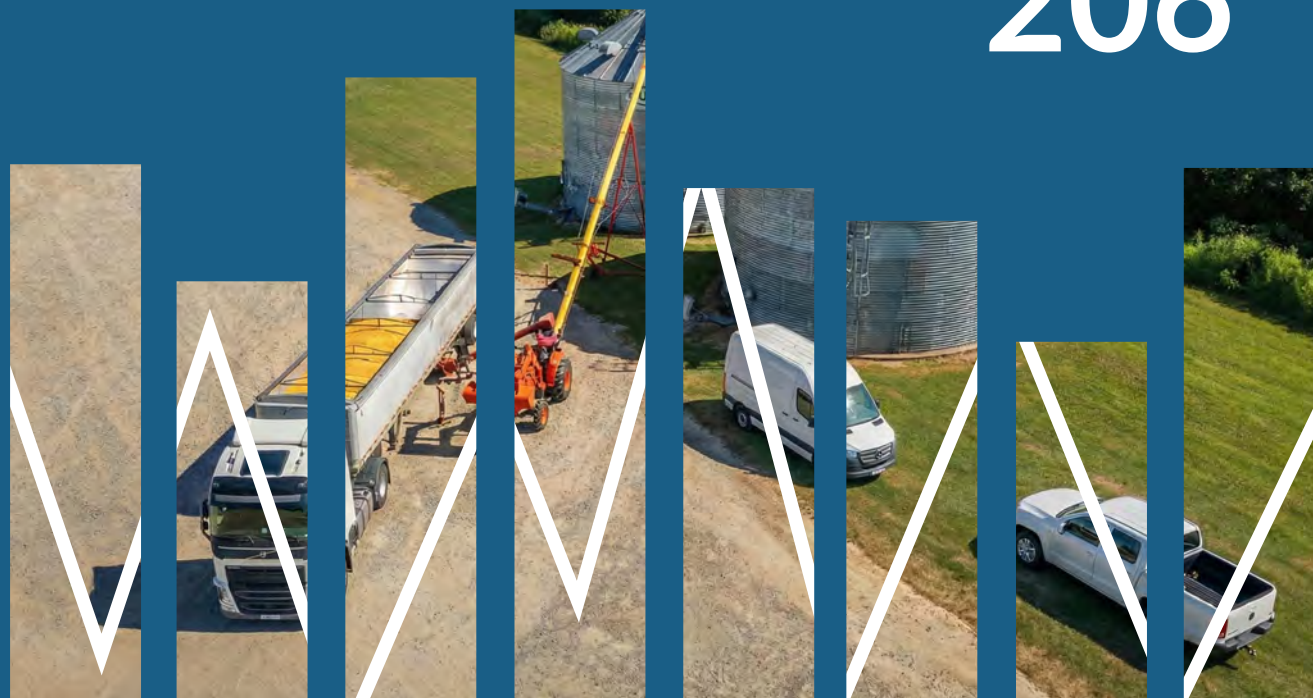
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

ADAM KAGAN

EFEKTYWNOŚĆ WIELKOTOWAROWYCH PRZEDSIĘBIORSTW ROLNYCH W POLSCE PO AKCESJI DO UNII EUROPEJSKIEJ

STUDIA
I MONOGRAFIE

206

**EFEKTYWNOŚĆ
WIELKOTOWAROWYCH
PRZEDSIĘBIORSTW ROLNYCH
W POLSCE PO AKCESJI
DO UNII EUROPEJSKIEJ**

dr inż. Adam Kagan

WARSZAWA 2025

Autor monografii
dr inż. Adam Kagan (ORCID nr 0000-0001-9385-3720) jest pracownikiem
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej –
Państwowego Instytutu Badawczego.

Monografia powstała na podstawie rozprawy doktorskiej.

Recenzenci:

dr hab. Aldona Mrówczyńska-Kamińska, prof. Uniwersytetu Przyrodniczego
w Poznaniu

dr hab. Mariusz Hamulczuk, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Korekta:

Joanna Gozdera

Michał Ziółkowski

Redakcja techniczna

Barbara Walkiewicz

Projekt okładki

Alicja Giera

Magdalena Modzelewska

ISSN: 0239-7102

ISBN: 978-83-68449-14-3 (oprawa miękka)

ISBN: 978-83-68449-15-0 (pdf)

Ark. wyd. 11

Wydawca: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej –
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa

tel. (22) 505 45 18

e-mail: ierigz@ierigz.waw.pl

<http://www.ierigz.waw.pl>

Druk i oprawa:

Dział Informacji i Wydawnictw IERiGŻ-PIB

tel.: (22) 505 45 26; e-mail: dw@ierigz.waw.pl

SPIS TREŚCI

Streszczenie	5
Summary	7
Wstęp	9
I. Część przeglądowa i metodyczna	11
Rozdział I. Wielkotowarowe przedsiębiorstwa rolne w Polsce	13
Rozdział II. Efektywność ekonomiczna przedsiębiorstw rolnych – definicja i rozważania teoretyczne	21
Rozdział III. Cele i istota funkcjonowania wielkotowarowych przedsiębiorstw rolnych	33
Rozdział IV. Metodyka badań	49
1. Wybór obiektów do badania i sposób grupowania jednostek	49
2. Metoda pomiaru efektywności technicznej i produktywności	51
3. Metoda pomiaru pomnażania wartości przedsiębiorstwa	62
4. Sposób pomiaru oddziaływania na środowisko naturalne	70
II. Wyniki empiryczne badań.....	83
Rozdział V. Efektywność techniczna wielkoobszarowych przedsiębiorstw i jej determinanty	85
Rozdział VI. Zmiana produktywności i jej determinanty	105
Rozdział VII. Efektywność finansowa (alokacyjna) i przyjazność środowiskowa	121
Podsumowanie i wnioski	137
Bibliografia	143
Załącznik I. Dodatkowe wskaźniki i parametry wykorzystane w badaniu	181

Głównym celem monografii było dokonanie pomiaru efektywności przedsiębiorstw wielkotowarowych w różnych wymiarach ich funkcjonowania oraz identyfikacja determinant efektywności po akcesji Polski do Unii Europejskiej. Z uwagi na szeroki kontekst realizacji różnych celów przez przedsiębiorstwa wielkotowarowe oraz zakres prowadzonych badań analizowano trzy główne aspekty efektywności: techniczny i produktywnościowy, alokacyjno-finansowy oraz przyjazności środowiskowej (ekologiczny).

Recenzje:

„Autor podjął się ważnego zadania, jakim jest ocena efektywności gospodarstw wielkotowarowych po wstąpieniu Polski do UE oraz jej determinant. Obok zagadnień teoretycznych, opracowanie zawiera bogatą ilustrację empiryczną procesów zachodzących w gospodarstwach wielkotowarowych w ostatnich dwudziestu [latach]. Przy rozwiązaniu problemu badawczego wykazał się szeroką wiedzą teoretyczną, znajomością literatury przedmiotu oraz metod statystyczno-ekonometrycznych. Uzyskane wyniki nie tylko wzbogacają wiedzę na temat ekonomicznych aspektów funkcjonowania gospodarstw wielkotowarowych w zakresie efektywności i produktywności, ale też stanowią potencjalne źródło rekomendacji dla polityki sektorowej”.

dr hab. Mariusz Hamulczuk
Szkoła Główna Gospodarstw Wiejskiego w Warszawie

„(...) pragnę podkreślić wysoką wartość merytoryczną przeprowadzonych analiz. Stwierdzam, że monografia naukowa (...) stanowi oryginalne i wartościowe opracowanie naukowe wnoszące istotną wartość dodaną do badań efektywności przedsiębiorstw wielkotowarowych różnych wymiarach ich funkcjonowania oraz identyfikacji determinant efektywności po akcesji Polski do Unii europejskiej. (...) Do podstawowych walorów recenzowanej monografii zaliczyć można kompleksowość i wielowymiarowość zaprezentowanego ujęcia problemu. W wyniku przeprowadzonych analiz zaproponowano nowatorskie rozwiązanie problemu naukowego, analizując trzy główne aspekty efektywności technicznej i produktywności, alokacyjno-finansowy oraz przyjazności środowiskowej (ekologiczny)”.

dr hab. Aldona Mrówczyńska-Kamińska, prof. UPP
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

